

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ Η ΧΡΗΣΗ ΣΤΑ ΣΟΥΠΕΡΜΑΡΚΕΤ

Τη χρήση μάσκας στα σουπερμάρκετ για καταναλωτές και εργαζομένους καθιστά υποχρεωτική η κυβέρνηση από εκθές Σάββατο. Σύμφωνα με απόφαση της Παρασκευής του γενικού γραμματέα Εμπορίου και Καταναλωτή Παναγιώτη Σταμιουλίδη, «εκδίδεται ΚΥΑ με την οποία καθίσταται από αύριο Σάββατο υποχρεωτική η χρήση μη ιατρικής μάσκας στα σουπερμάρκετ από τους εργαζομένους και καταναλωτές». Η απόφαση αυτή έρχεται να ενισχύσει την άποψη των ειδικών που επισφραμίζουν ότι η χρήση της μάσκας πρέπει να γίνει υποχρεωτική γιατί μαζί με τους κανόνες καθαριότητας και την τήρηση των αποστάσεων όλα τα ισχυρότερα όπλα εναντίον του ιού, αλλά και την κριτική που ασκείται για τις παλινωδίες σε σχέση με τη χρήση της. Το «μπρος-πίσω» και η επιβολή και μετά αναστολή της υποχρεωτικότητας έχουν δημιουργήσει άγχυση στους πολίτες αλλά έχουν γίνει και τροφή για «θεωρίες συνωμοσίας».

Ο πόλεμος της μάσκας

Τα νέα κρούσματα επαναφέρουν το κρίσιμο ζήτημα της χρήσης της στους κλειστούς χώρους σε μια προσπάθεια να μπει φρένο στη διασπορά - Σε δύο αντιφατικές κατευθύνσεις κινείται η χώρα - Η ενεργοποίηση της οικονομίας και η προάσπιση της δημόσιας υγείας

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Την ώρα που δίνεται μάχη για την αποφυγή ενός δεύτερου κύματος, με τη χώρα να βρίσκεται σε πορτοκαλί συναγερμό, επανερχόμαστε στην αναγκαιότητα της χρήσης μάσκας σε κλειστούς χώρους. Παράλληλα, ανοιχτό είναι το ενδεχόμενο επιβολής επιπρόσθετων ευστηρών κανόνων - όπως είναι το απαγορευτικό στα beach bars εκτός από τα πανηγύρια - εφόσον καταστεί αναγκαίο. **Ανάμεσα στη οικονομία και στη δημόσια υγεία** Μοιραία, η χώρα μοιάζει να κινείται σε δύο αντιφατικές κατευθύνσεις - της ενεργοποίησης της οικονομίας, στηρίζοντας τη βαριά τουριστική βιομηχανία, και της προάσπισης της δημόσιας υγείας

- αναζητώντας στον νέο χάρτη που χαράσσει ένα... σταυροδρόμι. Στην πρωτόγνωρη αυτή συνθήκη οι πολίτες παλινδρομούν ανάμεσα στη χαλαρότητα (που εντείνεται λόγω καλοκαιριού) και στον φόβο μιας πιθανής έξαρσης, με τα μηνύματα που δέχονται να είναι σε κάποιες (μεμονωμένες) περιπτώσεις αντιφατικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πρόσφατη ΚΥΑ που έδωσε το πράσινο φως για την άρση της υποχρεωτικότητας της χρήσης μάσκας σε εμπορικά κέντρα από τους καταναλωτές. Μεσολάβησαν όμως λίγα 24ωρα και δεκάδες νέα κρούσματα για να επανέλθει στο θέμα η επιστημονική κοινότητα επιμένοντας στο κρίσιμο ζήτημα της χρήσης μάσκας στους κλειστούς χώρους - όπου η τήρηση της φυσικής απόστασης είναι εκ των πραγμάτων πιο δύσκολη

- σε μια προσπάθεια να μπει φρένο στη διασπορά που καταγράφεται. Παρ' όλα αυτά, δεν έχει ακόμη καταστεί υποχρεωτική, όπως συνέβη στη Γαλλία, όπου από αύριο οι πολίτες θα την εφαρμόζουν σε όλους τους δημόσιους κλειστούς χώρους έπειτα από σχετική απόφαση της γαλλικής κυβέρνησης. Πίσω στη χώρα μας, επιστημονικές πηγές που βρίσκονται στον πυρήνα του υπό εξέλιξη διαλόγου διαχωρίζουν τον ρόλο τους από αυτόν της πολιτείας, υπογραμμίζοντας ότι εκείνοι περιορίζονται σε συστάσεις με γνώμονα τη **δημόσια υγεία**, ενώ η κυβέρνηση εκδίδει διοικητικές πράξεις και επιβαλλεί πρόστιμα. **«Το όλο μας ενάντια στον ιό»** Παράλληλα εκφράζεται έντονος προβληματισμός για την πιθανή σύγχυση

που προκαλείται στους πολίτες από τα πισωγυρίσματα και την πληθώρα κανόνων. *«Είναι γεγονός ότι η χρήση της μάσκας δεν τηρείται, ούτως ή άλλως, με φανατισμό στην Ελλάδα. Και επίσης μπορεί, εφόσον γίνει υποχρεωτική, να δημιουργήσει ένα αίσθημα εσφαλμένης ασφάλειας, με αποτέλεσμα να λειτουργήσει ως δίκιο μαχαίρι. Υπάρχει αυτός ο φόβος, όπως και η αμφιβολία»* τονίζει στο «Βήμα» ο καθηγητής Παθολογικής Φυσιολογίας των Λοιμώξεων ΕΚΠΑ και μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, η μάσκα θα πρέπει να γίνει συνήθεια, όπως έχει εμπεδωθεί η χρήση του αντιληκτού του καλοκαίρι, ακόμη και στους ανοιχτούς χώρους. Ο ίδιος, δε, συμπληρώνει με νόημα ότι *«δεν υπάρχουν σαφείς ερευνητικές ενδείξεις σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητα από χώρες που εφαρμόσαν την υποχρεωτικότητα»*. Αντιθέτως, είναι επιβεβαιωμένη η

χρησιμότητά της σε κομβικά σημεία όπως είναι τα **νσοκομεία**, τα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα αεροπλάνα, τα πλοία κ.ο.κ. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει ομοφωνία στο ότι αποτελεί σημαντικό συμπληρωματικό μέτρο σε ένα γενικότερο πλαίσιο οδηγιών. Όπως μάλιστα επισημαίνει ο **Αλκιβιάδης Βατόπουλος**, καθηγητής Μικροβιολογίας του Τμήματος Δημόσιας Υγείας ΠΑΔΑ και μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, η μάσκα θα πρέπει να γίνει συνήθεια, όπως έχει εμπεδωθεί η χρήση του αντιληκτού του καλοκαίρι, ακόμη και στους ανοιχτούς χώρους. *«Είναι ένα βασικό "εργαλείο" που συμβάλλει στην πρόληψη και συνεπακόλουθα στην ελαχιστοποίηση του κορωνοϊού. Πρόκειται για ένα υπόσχημα που μεταδίδεται με τα σταγονίδια, συνεπώς πρέπει να χρησιμο-*

Οι πολίτες παλινδρομούν ανάμεσα στη χαλαρότητα και στα αντιφατικά μηνύματα που δέχονται. Από τη μια η άρση της υποχρεωτικότητας της χρήσης μάσκας σε εμπορικά κέντρα και από την άλλη η υποχρεωτική χρήση της από αύριο στα σουπερμάρκετ για εργαζομένους και καταναλωτές

ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

«Καρπανάκι» η αύξηση των κρουσμάτων στα αστικά κέντρα

Εκδηλη είναι η ανησυχία των ειδικών από την αύξηση των κρουσμάτων, με αποτέλεσμα η επιβολή νέων μέτρων να είναι θέμα χρόνου, εφόσον αποτυπωθούν αριθμητικά οι επιπτώσεις της χαλάρωσης. Το απαγορευτικό στα beach bars – έφε ορίζοντα όπως έγινε με τα πανηγύρια, έφε με την επιβολή περιορισμών π.χ. στο ωράριο λειτουργίας τους –, στις συναυλίες και στις κοινωνικές συναθροίσεις (π.χ. γάμοι και βαπτίσεις) είναι η πρώτη δεσμίδα των προτάσεων του επιστημονικού προσωπικού. Εάν ο υγειονομικός συναγερμός ενταθεί, τότε το αμέσως επόμενο στάδιο είναι να κλείσει οριστικά η πύλη εισόδου στον Προμαχώνα, ενώ το τελευταίο πυροσβεστικό μέσο σε περίπτωση έξαρσης σε μία από τις εστίες είναι το τοπικό lockdown. Πάντως, το δεδομένο που φαίνεται να προβληματίζει περισσότερο τους επιστήμονες είναι η μικρή πλην όμως κρίσιμη αύξηση των επιβεβαιωμένων περιπτώσεων στα αστικά κέντρα. Ο κ. Σίφας, αναφερόμενος στην Αττική, σημειώνει ότι τα περισσότερα κρούσματα είναι «ορανά» – δηλαδή με αδιευκρίνιστη πηγή μετάδοσης –, γεγονός που αυξάνει το ρίσκο των... αόρατων μεταδόσεων. «Στην περίπτωση που τα 10 κρούσματα της Αττικής γίνουν 30 και μετά 40 και μετά 55, τότε θα έχουμε πρόβλημα. Τους τουρίστες μπορούμε να τους απομονώσουμε, γνωρίζουμε τα στοιχεία τους και συνεπώς είμαστε σε θέση να τους ιχνηλατήσουμε, ενώ αρκετοί είναι εκείνοι που όταν διαπιστώνουν ύποπτα συμπτώματα απευθύνονται οικειοθελώς σε δομή Υγείας για να υποβληθούν σε τεστ. Όταν όμως πληθαίνουν τα «ορανά», ο έλεγχος χάνεται» τονίζει. Εν τω μεταξύ, εξίσου ανησυχητικό είναι ότι εκτός από την Αθήνα στον γεωγραφικό χάρτη με τα καθημερινά κρούσματα έχουν προστεθεί και άλλες αστικές περιοχές, όπως είναι η Θεσσαλονίκη, η Λάρισα, η Αρτα και η Κοζάνη, αυξάνοντας το ρίσκο μετάδοσης στην κοινότητα που θα λειτουργήσει ως ντόμινο.

ποιείται σε κλειστούς χώρους, αλλά ακόμη και σε ανοιχτούς εφόσον επικρατεί συγχρωτισμός» σημειώνει.

Υπό έλεγχο προς το παρόν

Το μέλος της Επιτροπής εκτιμά ότι η κατάσταση είναι προς το παρόν ελεγχόμενη, με τους αριθμούς να τον επιβεβαιώνουν: εντός του Ιουλίου καταγράφηκε ρεκόρ κρουσμάτων στις 10 του μήνα, όταν σκαρφάλωσαν στα 60. Ομως, στις 21 Απριλίου και ενώ η χώρα διένυε την περίοδο «Μένουμε σπίτι» (και με τα σύνορα φυσικά κλειστά) είχαν ανακοινωθεί 156 κρούσματα. Εν τούτοις, ο ίδιος δεν διστάζει να αναφερθεί στο αρνητικό παράδειγμα της Σερβίας, όπου το επιδημιολογικό φορτίο έχει αυξηθεί ανησυχητικά. «Αντιμετωπίζουμε μια επιδημία που είναι σε εξέλιξη και ένα νόσημα άγνωστο. Αντίστοιχα, η επιστημονική γνώση εμπλουτίζεται μέρα με τη μέρα. Συνεπώς οι οδηγίες που δίνονται είναι συνάρτηση των εξελίξεων – με βάση τη γνώση που αποκτάται και την επιδημιολογική κατάσταση όπως αυτή διαμορφώνεται κάθε στιγμή. Η μάσκα ήταν πάντα στη φαρέτρα της δημόσιας υγείας, η σχε-

τική σημασία της όμως άλλαζε ανάλογα με τα δεδομένα».

Ο αποσυντονισμός του Απριλίου

Υπενθυμίζεται ότι η πυξίδα της κοινής γνώμης είχε αποσυντονιστεί για το ίδιο θέμα τον περασμένο Απρίλιο: Εως τότε οι αρχές των περισσότερων χωρών συνέστησαν στους πολίτες να μη φορούν μάσκα εκτός κι αν έχουν συμπτώματα ή φροντίζουν ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, δίνοντας έμφαση στις ανάγκες των υγειονομικών. Την ίδια περίοδο αγρίευε και ο παγκόσμιος «πόλεμος» της μάσκας, καθώς οι ελλείψεις είχαν προκαλέσει φαινόμενα «πειρατείας» και κατασκοπείας. Ομως στις αρχές εκείνου του μήνα οι επίσημες οδηγίες του αμερικανικού

CDC (Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων) άλλαξαν καλώντας τους πολίτες να φορούν ακόμη και προστατευτικά υφάσματα.

Εκτοτε, ο SARS-CoV-2 συνεχίζει να οργώνει τον πλανήτη και να μας εκπλήσσει, προκαλώντας σε κάποιες χώρες δεύτερο, ακόμη και τρίτο κύμα. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο καθηγητής προειδοποιεί ότι δεν πρόκειται να απαλλαγούμε εύκολα από τον νέο κορωνοϊό. «Η μάσκα μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά η κοινωνική ζωή, σε αντίθεση με το lockdown. Και παρ' όλο που δεν υποκαθιστά το μέτρο κοινωνικής αποστασιοποίησης και της αποφυγής του συγχρωτισμού, παραμένει ένα σημαντικό προστατευτικό μέσο».

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Κυβερνοεπίθεση στο εμβόλιο

Χάκερ που έχουν στενές σχέσεις με τη Ρωσία επιχειρούν να υποκλέψουν έρευνες για το εμβόλιο από ναυεπιστημακά και φαρμακευτικά ιδρύματα, όπως καταγγέλλουν από κοινού οι αρμόδιες υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας της Βρετανίας, των ΗΠΑ και του Καναδά. Οι κυβερνοεπιθέσεις αποδίδονται στην ομάδα APT29, γνωστή και ως «Χαλαρή Αρκούδα» ή «Δούγκες», που καθοδηγείται από τις ρωσικές μυστικές υπηρεσίες.

Η κοινόχρηστη είσοδος των πολυκατοικιών θα πρέπει να μένει ανοιχτή όσο το δυνατόν περισσότερες ώρες, το ίδιο και τα παράθυρα των κοινόχρηστων χώρων, λένε οι ειδικοί

Η COVID-19 «κατοικεί» και στις πολυκατοικίες

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΒΙΒΙΔΑΚΗ

Ενώ η ανησυχία για πιθανό ποιογόνημα της παρουσίας της COVID-19 στην Ελλάδα σε εποχές Μαρτίου εντείνεται, ένας ακόμη προβληματισμός προστέθηκε μετά το άνοιγμα του τουρισμού: είναι ασφαλείς οι μόνιμοι κάτοικοι των πολυκατοικιών που φιλοξενούν διαμερίσματα βραχυχρόνιας μίσθωσης; Αναζητώντας την απάντηση και συζητώντας με ειδικούς, διαπιστώσαμε ότι το βασικό πρόβλημα βρίσκεται αλλού. Οι κίνδυνοι δεν προέρχονται τόσο από το Airbnb και τους τουρίστες που φιλοξενούνται σε αυτά, αλλά από τη συμπεριφορά όλων μας. Ελλήνων και ξένων, που κατοικούμε ή φιλοξενούμαστε σε πολυκατοικία.

Για το αντίστοιχο θέμα οι υγειονομικές υπηρεσίες πολλών Πολιτειών ή κομητειών των ΗΠΑ (π.χ. Σιάτλ και Κινγκ, Βερμόντ) έχουν αναρτήσει οδηγίες προς τους κατοίκους διαμερισμάτων – και αυτές είναι απολύτως απλές: φοράμε μάσκα και αποφεύγουμε το ασανσέρ. «Πρέπει να συμπεριφερόμαστε στην καθημερινότητά μας σαν, τόσο οι γύρω μας όσο και εμείς οι ίδιοι, να έχουμε τον κίνδυνο να μεταφέρουμε τον ιό» διαβάζουμε σε άρθρο της αμερικανικής «Επιθεώρησης Εθνικού Δικαίου» με τίτλο «COVID-19 και διαμερίσματα».

Απαραίτητες μάσκα και αερισμός

Στη χώρα μας μάλλον δεν μας έχει απασχολήσει ιδιαίτερα το θέμα. Γνωρίζουμε πώς πρέπει να φερόμαστε έξω από την πολυκατοικία μας, στα μέσα μαζικής μεταφο-

ρής, στο σουπερμάρκετ, στα εμπορικά καταστήματα, στους χώρους εστίασης – χωρίς βέβαια να σημαίνει αυτό ότι τα ακολουθούμε, αφού είναι κοινή διαπίστωση ότι η εφαρμογή των μέτρων προστασίας έχει χαλαρώσει. Δεν ξέρουμε όμως – ή, καλύτερα, σπάνια αναρωσιάσαμε – τι κάνουμε από τη στιγμή που θα ανοίξουμε την πόρτα μέχρι να κλειδί στην πόρτα του διαμερισμάτος μας.

Ζητήσαμε οδηγίες από την κυρία **Αθηνά Λινού**, καθηγήτρια Επιδημιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρο του Ινστιτούτου Προληπτικής Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής Prolepsis. Η κυρία Λινού είναι απολύτως κατηγορηματική: «Πρέπει να χρησιμοποιούμε μάσκα». Αποφεύγουμε όσο γίνεται το ασανσέρ – αν δεν γίνεται διαφορετικά – σε αυτή την περίπτωση πρέπει να μπαίνουμε ένας ένας και οπωσδήποτε με μάσκα και αντισηπτικό. Η κοινόχρηστη είσοδος θα πρέπει να μένει ανοιχτή

όσο το δυνατόν περισσότερες ώρες (όσο το επιτρέπουν οι λόγοι ασφαλείας), το ίδιο και τα παράθυρα των κοινόχρηστων χώρων. «Πρέπει να θεωρεί κανείς ότι βρίσκεται σε έναν χώρο στον οποίο μπαίνουν πολλοί άνθρωποι. Είναι αυξημένος ο κίνδυνος στους κοινόχρηστους χώρους, πόσο μάλλον που τις περισσότερες φορές δεν αερίζονται καλά. Τώρα δε, με τις νέες πληροφορίες ότι ο ιός κυκλοφορεί στον αέρα και μπορεί να μείνει ζωντανός στην ατμόσφαιρα επί

16 ώρες, δεν μπορούμε να κυκλοφορούμε χωρίς μάσκα. Όσο γρηγορότερα το καταλάβουμε και το εφαρμόσουμε, έστω και μόνοι μας, και χωρίς δηλαδή να πάρει θέση η κυβέρνηση, τόσο καλύτερα για εμάς». Ρωτάμε τη γνώμη της για τα αυξημένα «ορφανά» κρούσματα, φαινόμενο που ανησυχεί τους επιστήμονες: «Αυξάνονται γιατί έχουν χαλαρώσει τα μέτρα προστασίας. Όταν τις αποστάσεις τηρούμε, στο ασανσέρ μπαίνουμε χωρίς μάσκα».

Συζητήσαμε με διαχειριστές πολυκατοικιών μεταφέροντάς τους τον όλο προβληματισμό. Η πρώτη σκέψη ήταν με έξοδο της διαχείρισης να απολυμαίνεται καθημερινά το ασανσέρ και ο καθαρισμός της πολυκατοικίας να γίνεται πιο εντατικά και προεκπτικά. Η απολυμανση όμως, όπως λένε οι ειδικοί, μοιάζει δύσκολο αν δεν γίνεται κάθε μισή ώρα, κάθε φορά που μπαίνει κάποιος στο ασανσέρ – κάτι φυσικά αδύνατο.

«Σκεφτόμαστε να βάλουμε αντισηπτικό στην είσοδο ή το ασανσέρ» μας είπε η κυρία Μαλλίνα, διαχειρίστρια πολυκατοικίας στο Κουκάκι. «Σε περίπτωση που κάποιος είναι φορέας πρέπει να ενημερώνει άμεσα τη διαχείριση για να γίνεται απολύμανση των κοινόχρηστων χώρων και να απομονώνεται σύμφωνα με τα πρωτόκολλα του ΕΟΔΥ. Αντίστοιχα οι διαχειριστές θα πρέπει να αποστείλουν επιστολές και να αναρτήσουν ενημερωση για την προστασία των συγκατοίκων. Ομάς, τελικά, δεν μπορεί κανείς να ορίσει γενικά μέτρα. Η προστασία είναι θέμα της στοχαστικής ευθύνης του καθενός μας».

ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΟΥΣ

Υπάρχει κίνδυνος από τις μισθώσεις μέσω Airbnb;

Δεν υπάρχει ιατρικό πρωτόκολλο για το Airbnb αντίστοιχο με αυτό που εφαρμόζεται στα ξενοδοχεία – τουλάχιστον μέχρι στιγμής – όπως μας ενημέρωσαν τόσο από τον ΕΟΔΥ όσο και από το υπουργείο Τουρισμού. Όμως, όπως είπαν εκπρόσωποι δύο εταιρειών βραχυχρόνιας μίσθωσης, οι ίδιες οι εταιρείες ακολουθούν, με δική τους πρωτοβουλία, δικά τους πρωτόκολλα. Για παράδειγμα, κάποιος εφαρμόζοντας shelf check in, δηλαδή οι φιλοξενούμενοι μπαίνουν χωρίς να έρθουν σε επαφή με τους υπαλλήλους της εταιρείας, τα διαμερίσματα απολυμαίνονται με σπρί (ακόμα και με λάμπες UV), εφοδιάζονται με αντισηπτικά, μάσκες κ.λπ. και φτάνοντας στο κατάλυμα βρίσκουν μια λίστα με οδηγίες περί κορωνοϊού – τι πρέπει να κάνουν και τι να αποφεύγουν (π.χ. να μην ακουμπάνε τα κουμπιά του ασανσέρ). Σε περίπτωση που κάποιος φιλοξενούμενος βρεθεί θετικός, δεν τον εγκαταλείπουν στο διαμέρισμα. Αφ' ηδη βρίσκεται μέσα, η εταιρεία οφείλει να επικοινωνήσει με τον ΕΟΔΥ για περαιτέρω οδηγίες. Οσον αφορά τους κοινόχρηστους χώρους, και από τις δύο εταιρείες μας απάντησαν ότι δεν μπορούν να κάνουν

κάτι, είναι θέμα της πολυκατοικίας: «Θα πρέπει να μας δώσουν σικαίνηση, δεν μπορούμε να πάρουμε εμείς την πρωτοβουλία να ψεκάσουμε έξω από την πόρτα τους» μας είπαν χαρακτηριστικά. Από την άλλη πλευρά, αρκετοί μόνιμοι κάτοικοι πολυκατοικιών με πολλά διαμερίσματα Airbnb εκφράζουν την ανησυχία τους. «Άλλο είναι σε έναν κοινόχρηστο χώρο να κυκλοφορούν 30, οι ίδιοι 30, και άλλο 300 και μάλιστα εναλλάσσόμενοι» λέει στο «Βήμα» η κ. Άννα που μένει σε πολυκατοικία με 8 διαμερίσματα βραχυχρόνιας μίσθωσης. «Είναι άνθρωποι που δεν τους ξέρουμε, δεν ξέρουμε αν είναι φορείς ή όχι, μένουν 3 μέρες και φεύγουν». «Κι αν βγει κάποιος θετικός, τι θα γίνει, θα μπει σε каранτίνα η πολυκατοικία μας;» αναρωτιέται ο κ. Δημήτρης, κάτοικος συγκροτήματος με 5 Airbnb διαμερίσματα. «Δεν με ανησυχούν τα Airbnb, το ότι δηλαδή μπαίνουν διαφορετικοί άνθρωποι, γιατί ο καθένας μας είναι δυνητικά φορέας» επιστημαίνει η κυρία Λινού. «Δηλαδή και οι κάτοικοι, μη εννοιαστές Airbnb, τον ίδιο κίνδυνο επιφέρουν».

ΘΕΜΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Συζητήσαμε με διαχειριστές πολυκατοικιών μεταφέροντάς τους τον όλο προβληματισμό. Η πρώτη σκέψη ήταν με έξοδο της διαχείρισης να απολυμαίνεται καθημερινά το ασανσέρ και ο καθαρισμός της πολυκατοικίας να γίνεται πιο εντατικά και προεκπτικά. Η απολυμανση όμως, όπως λένε οι ειδικοί, μοιάζει δύσκολο αν δεν γίνεται κάθε μισή ώρα, κάθε φορά που μπαίνει κάποιος στο ασανσέρ – κάτι φυσικά αδύνατο.

Κορωνοϊός: Κόκκινος συναγερμός στα 100 κρούσματα την ημέρα - «Μαϊμού» αρνητικά τεστ στον Προμαχώνα

Πηγή:	ΜΠΑΜ	Σελ.:	1,26	Ημερομηνία έκδοσης:	19-07-2020
Επιφάνεια:	1065.27 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	0
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Οι κορωνο- τουρί-
στες φέρνουν
νέα μέτρα
στην Ελλάδα

Κορωνοϊός: Κόκκινος συναγερμός στα 100 κρούσματα την ημέρα

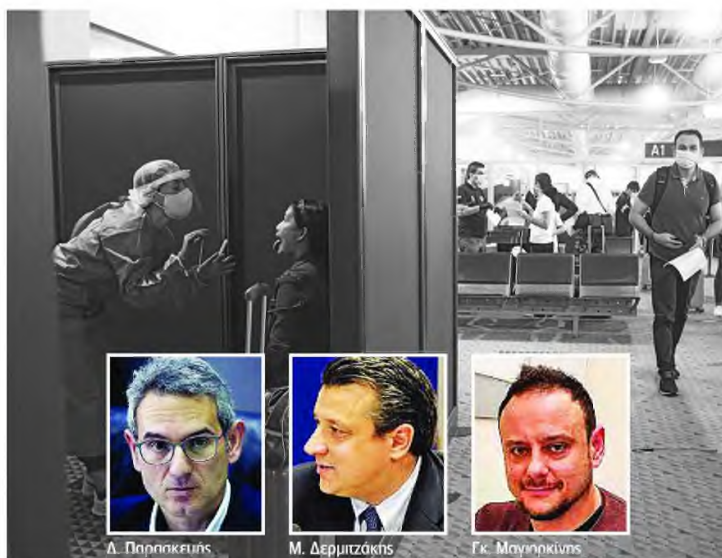
Εντείνεται η αγωνία των ειδικών για τις εισαγόμενες «βόμβες», καθώς αυξάνεται επικίνδυνα ο καθημερινός απολογισμός

Της Αλεξίας Σβώλου

Με την πατρίδα μας να υποδέχεται καθημερινά 19 πτήσεις με Βρετανούς τουρίστες - που αντιστοιχούν σε περίπου 16.300 επιβάτες την ημέρα - εκ των οποίων οι περισσότεροι κατευθύνονται σε Ζάκυνθο, Κέρκυρα, Κρήτη, Ρόδο και Κω - και ενώ επίκειται η έναρξη πτήσεων από τη Σουηδία - εντείνεται η ανησυχία των ειδικών για τα εισαγόμενα κρούσματα κορωνοϊού.

Καθημερινά, γίνονται κατά μέσο όρο 8.769 δειγματοληπτικά τεστ σε τουρίστες, ενώ η έκθεση από το Παρατηρητήριο Covid-19 στην Ελλάδα καταγράφει αύξηση των ημερήσιων κρουσμάτων από 25 σε 35 και των νοσηλείων από εννέα σε 14, με τον αναπληρωτή καθηγητή επιδημιολογίας και προληπτικής Ιατρικής, Δημήτρη Παρασκευή να τοποθετεί ως σήμα κινδύνου τα 100 κρούσματα ημερησίως. Όπως λέει ο κ. Παρασκευής, «Σε αριθμούς πάνω από το 100, γίνεται δυσκολότερα διαχειρίσιμη η κατάσταση. Οπότε, στα κρούσματα υπάρχουν και άλλοι παράγοντες με βαρύτητα, όπως το να είναι διάσπαρτα, να είναι «ορφανά» - γιατί αυτά δημιουργούν αλυσίδες μετάδοσης - και να αφορούν ηλικιωμένους».

Ο καθηγητής εκτιμά πως δεν θα έχουμε δεύτερο κύμα μέσα στο καλοκαίρι, χωρίς βεβαίως να αποκλείει το ενδεχόμενο, και εκφράζει τις επιφυλάξεις του

για το άνοιγμα των πτήσεων από τις ΗΠΑ. Μαζί του συμφωνεί και ο καθηγητής Υγιεινής και επιδημιολογίας Γίκας Μαγιορκίνης, ο οποίος και σημειώνει πως η Ελλάδα έχει πάρει παράταση για την εμφάνιση δεύτερου κύματος της πανδημίας - σε σύγκριση με άλλες Βαλκανικές Χώρες.

«Υπάρχει αύξηση αλλά αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να μην συνοδεύεται από αύξηση στον αριθμό των βαρέως νοσηνών» τονίζει η καθηγήτρια εντατικής θεραπείας Αναστασία Κοτανίδου.

«Αν είχαμε μηδέν εγκύρια κρούσματα και ήταν όλα εισαγόμενα, αυτό θα σήμαινε ότι τηρούμε απόλυτα τα μέτρα προστασίας». Λέει ο Δημήτρης Παρασκευής, συστήνοντας μάσκα σε όλους τους εσωτερικούς χώρους και «τήρηση των αποστάσεων και της υγιεινής των χεριών». Κι ενώ η Γαλλία καθιέρωσε ως υποχρεωτική την χρήση μάσκας στους εσωτερικούς χώρους, ο καθηγητής γενετικής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Γενεύης, Μανώλης Δερμιτζά-

κης καταδικάζει όσους δεν την φορούν σε MMM (το πρόβλημα εντοπίζεται κυρίως στα λεωφορεία), πλοία κι αεροπλάνα, φέρνοντας σαν παράδειγμα «noi to do», περιστατικό σε πτήση με συνεπιβάτη του να φορά τη μάσκα σαν κάλυμμα ματιών για να κοιμηθεί!

Στα νησιωτικά αεροδρόμια, τώρα, τα κλιμάκια του ΕΟΔΥ εκτελούν ακούραστα ελέγχους, ενδεικτικά 250 τεστ την ημέρα στη Ζάκυνθο και 825 στο αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης» του Ηρακλείου Κρήτης, αριθμός ωστόσο

ο οποίος μπορεί να ξεπεράσει και τα 900 τεστ αν χρειαστεί. Σε ό,τι αφορά το «διαβατήριο» των τουριστών για να εισέλθουν στη χώρα, στα κερασιά σύνορά μας, τον Προμαχώνα απαιτείται η ειδική φόρμα εντοπισμού επιβάτη με το συνοδευτικό barcode και αρνητικός μοριακός έλεγχος των τελευταίων 72 ωρών, αλλιώς οι ταξιδιώτες επιστρέφουν πίσω στην πατρίδα τους.

Το τεστ κοστίζει 65 ευρώ και η υποχρεωτική προσκόμισή του μείωσε την κίνηση στον Προμαχώνα από 16.000 διελεύσεις το περασμένο Σάββατο σε 1.500 την ημέρα, ενώ παρατηρήθηκε το φαινόμενο Ρουμάνοι τουρίστες να παρκάρουν κοντά στα σύνορα αναμένοντας την απάντηση του τεστ στα κινητά τους, χωρίς να μπορεί κανείς να αποκλείσει το ενδεχόμενο προσκόμισης «μυϊμού»-εγγράφων!

Στα αεροδρόμια οι ταξιδιώτες της τελευταίας στιγμής πρέπει να γνωρίζουν ότι η ειδική φόρμα πρέπει να έχει συμπληρωθεί περισσότερες από 24 ώρες πριν το check in, γιατί στην αντίθετη περίπτωση δεν προλαβαίνουν να λάβουν το barcode. Πριν τρεις ημέρες, αυτό συνέβη σε οκτώ Γερμανούς τουρίστες που προσεγγίσθηκαν στο αεροδρόμιο της Αθήνας «Ελευθέριος Βενιζέλος», χωρίς να έχουν ενημερωθεί από το ταξιδιωτικό τους πρακτορείο για αυτή τη «λεπτομερεια» και πλήρωσαν πρόστιμο 500 ευρώ έκαστος, καθώς δεν είχαν το απαιτούμενο barcode.

«Μαιμού» αρνητικά τεστ στον Προμαχώνα

Την ευκαιρία για να εκμεταλλευτούν την κατάσταση που επικρατεί με τον κορωνοϊό Βρήκαν επιτήδευτοι, πουλώντας πλαστά πιστοποιητικά για αρνητικά τεστ, σε ξένους τουρίστες που θέλουν να εισέλθουν στη χώρα μας. Την περασμένη Δευτέρα οι εντατικοί έλεγχοι της ελληνικής Αστυνομίας στον Προμαχώνα αποκάλυψαν περί τους 15 αλλοδαπούς που επικείμενησαν να περάσουν στην Ελλάδα, με «μυϊμού» πιστοποιητικά.

Όπως εξήγησε στην «ΜΠΑΜ» στο Ρεπορτάζ ο πρόεδρος της Ένωσης Συνοριοφυλάκων, Παναγιώτης Χαρέλας, «Από την άλλη πλευρά προσέβησαν επιτήδευτοι να πτήσουν αυτή την απάτη. Έδιναν φωτοτυπίες από δήθεν μοριακούς ελέγχους σε ιδιωτικά κέντρα των γειτονικών χωρών έναντι 30 - 40 ευρώ σε πολίτες που ήθελαν να έρθουν στην Ελλάδα. Για τις αστυνομικές Αρχές ήταν πολύ εύκολη υπόθεση να διαπιστώσουμε ότι τα έγγραφα ήταν πλαστά και

φυσικά επιβλήθηκαν τα σχετικά πρόστιμα».

Όπως σημείωσε ο κ. Χαρέλας, από την περασμένη Τετάρτη ακολουθείται κατά γράμμα η οδηγία που έχει βγει, σύμφωνα με την οποία θα γίνονται δεκτά τα πιστοποιητικά που θα βγαίνουν από 100 συγκεκριμένα εργαστήρια στα Βαλκάνια, ώστε να γίνεται εύκολα ο έλεγχος γνησιότητας. «Είμαστε σε επαγρύπνηση γιατί το ότι ξεσκεπάσαμε την κορμηνία δεν σημαίνει ότι κάποιος δεν θα επιχειρήσουν να την ξαναστήσουν», κατέληξε ο κ. Χαρέλας.

Στην εν λόγω απάτη αναφέρθηκε και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέλιος Πέτσας, ο οποίος σε σχετική ενημέρωση τόνισε ότι στον Προμαχώνα θα ελέγχονται εξονυχιστικά τα αποδεικτικά των αρνητικών τεστ που υποκρεούνται να προσκομίζουν όσοι επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα και σε περίπτωση πλαστού εγγράφου, θα επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Κυριάκος Θεοδοσιάδης

Τουρισμός express ελέω καραντίνας

Fast track διακοπές για τους (λίγους) λάτρεις του ελληνικού καλοκαιριού

Της **Αλεξίας Σβώλου**

Με τον Τουρισμό να ανοίγει κάθε μέρα και περισσότερο, οι πρώτοι τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν ήδη φτάσει στα νησιά της επιλογής τους με τους περισσότερους να επιλέγουν τη Ζάκυνθο, την Κρήτη, την Κέρκυρα και τη Ρόδο σαν προορισμό διακοπών και να δηλώνουν πως νιώθουν εδώ πολύ πιο ασφαλείς από ό,τι στην πατρίδα τους.

Πέρα από την δραματικά μειωμένη τουριστική κίνηση, που φτάνει ακόμα και στο 1/10 της περηνής σεζόν (όπου είχαμε ρεκόρ άφιξης τουριστών από το εξωτερικό), καταγράφεται κι άλλο ένα φαινόμενο, της συρρίκνωσης των διακοπών στις 7 ή στις 10 ημέρες, με τις long-lasting διαμονές των 15 και 20 ημερών να αποτελούν πλέον παρελθόν για τους περισσότερους αλλοδαπούς τουρίστες, αλλά και για τους Έλληνες φυσικά, αφού δεν «φτάνουν τα μισά», όπως θα έλεγε, αν ζούσε, η αξέχαστη Σαπφώ Νοταρά.

Οι κύριες εθνικότητες των τουριστών που ψηφίζουν «δαγκωτά» Ελλάδα για ασφαλείς και ευδαιμονικές διακοπές σε αυτό το πρωτόγνωρο καλοκαίρι του κορωνοϊού, σύμφωνα με τα δεδομένα από τις αφίξεις στην Κρήτη, το μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας, περιλαμβάνουν (μαζί με τους Βρετανούς, για τους οποίους ξεκίνησαν πρόσφατα οι πτήσεις, στις 15/7), τους Γερμανούς, τους Βέλγους, τους Γάλλους, τους Ολλανδούς, τους Ελβετούς και τους Πολωνούς.

Επίσης, στην Ελλάδα έρχονται κυρίως οδικώς μέσω του Προμαχώνα Βούλγαροι και Ρουμάνοι, με μεγάλα τουριστικά πρακτορεία στη Ρουμανία να προτρέπουν τις τελευταίες ημέρες τους πολίτες της χώρας να κλείσουν αεροπορικά πακέτα 7ημερών διακοπών στα νησιά του Ιονίου, συνολικού κόστους 400 ευρώ το άτομο, ώστε να αποφυγούν το υποχρεωτικό

μοριακό τεστ που πρέπει να επιδείξουν (το οποίο πρέπει να είναι αρνητικό) στον Προμαχώνα.

Συνολικά, αναμένονται 33.000 Ρουμάνοι, που αν έρχονταν οδικώς θα κατευθύνονταν στα θέρετρα της Βορείου Ελλάδας (Χαλκιδική, Αλεξανδρούπολη, Θάσος, Καβάλα, Παράλις Πιερίας), ενώ αν επιλέξουν τα φθηνά αεροπορικά πακέτα (για να αποφύγουν τα πρόσθετα μέτρα ελέγχου στον Προμαχώνα) θα προσηλυθθούν στη Ζάκυνθο και την Κέρκυρα.

Η λήψη των πρόσθετων μέτρων ελέγχου στα κερασιά σύνορά μας μείωσε δραματικά την τουριστική κίνηση κι ενδεικτικά, την τελευταία ημέρα της «ελευθέρσης» διέλευσης πέρασαν 15.000 ταξιδιώτες από τον Προμαχώνα, ενώ την πρώτη ημέρα της εφαρμογής του μέτρου του υποχρεωτικού αρνητικού μοριακού τεστ, πέρασαν μόλις 1.500 άνθρωποι, δηλαδή το 10% της ημερήσιας διέλευσης.

Επίσης, ο κορωνοϊός συρρίκνωσε τη διάρκεια των διακοπών στο 7ημερο για τους αλλοδαπούς τουρίστες, γεγονός το οποίο επίσης επιπράζει δυσμενώς τα έσοδα από τον τουρισμό πέρα από τις μειωμένες αφίξεις.

Εκτός από τους 30.000 Σέρβους τουρίστες που πρόλαβαν

Οι περισσότεροι τουρίστες από την Μ. Βρετανία και άλλες χώρες της κεντρικής Ευρώπης έρχονται μεμονωμένα πλέον κι όχι με οργανωμένα γκρουπ στην Ελλάδα, με τη Ζάκυνθο να είναι το πρώτο νησί της επιλογής των Άγγλων.

να περάσουν στην χώρα μας πριν κλείσουν τα σύνορα, λόγω της αναζωπύρωσης του κορωνοϊού στη Σερβία, μέσα στην εβδομάδα επίκειται και η έναρξη των πτήσεων από τις σκανδιναβικές χώρες (με πρώτη τη Σουηδία), και τους δημοφιλέστερους νησιωτικούς προορισμούς, την Κρήτη, τη Ρόδο, την Κέρκυρα και τη Ζάκυνθο να «αγκομαχούν» προκειμένου να φτάσουν σε ημερήσιες αφίξεις, το 1/4 των αφίξεων του περασμένου Ιουλίου.

Ενδεικτικά, στο Ηράκλειο της

Κρήτης, στο αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης», είχαν αφιχθεί έως την Πέμπτη 16/7, 75.500 τουρίστες, σε σύγκριση με τους 650.000 του περασμένου Ιουλίου!

Οι ειδικοί παρακολουθούν άργυρα το σταδιακό άνοιγμα του Τουρισμού, με τον Έλληνα καθηγητή γενετικής του Πανεπιστημίου της Γενεύης Μανώλη Δερμιτζάκη να εκφράζει επιφυλάξεις μόνο για το άνοιγμα των πτήσεων από τις ΗΠΑ, όπου εξακολουθούν να καταγράφονται 67.000 νέα κρούσματα καθημερινά.

ΔΥΣΚΟΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΓΙΑ ΤΟ «ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ» ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ρόδος του Κολοσσού και της Μεσαιωνικής (Παλιάς) Πόλης περνάει μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές κρίσεις, λόγω του κορωνοϊού και των δραματικά μειωμένων αφίξεων από τους λαούς όπου παραδοσιακά «αντλούσε» τουρίστες. Μόλις 80 από τα 450 ξενοδοχεία του νησιού έχουν ανοίξει, με τις παραλίες του νησιού που άλλοτε βούλιαζαν από κόσμο να παραμένουν απόκοσμα άδειες, ενώ έρημη είναι και η εικόνα της περίφημης πλατείας Ιπποκράτους με το χαρακτηριστικό μαρμάρινο σιντριβάνι που συνήθως αποτελεί σημείο συνάντησης για... ορδές τουριστών. Το TripAdvisor συγκαταλέγει τη Ρόδο στην 20άδα των κορυφαίων τουριστικών προορισμών παγκοσμίως, ενώ η Παλιά πόλη (των Ιπποτών) συμπεριλαμβάνεται στη δε-

κάδα των πιο ιστορικών πόλεων ανά τον κόσμο. Το νησί αποκαλείται και «Χόλιγουντ» της Ελλάδας, καθώς υπήρξε για πολλά χρόνια ένα φυσικό στούντιο για αξεχάστες ταινίες της Φίνος Φιλμ («Κορίτσια για φίλημα», «Το Δόλωμα», «Ένας μεγάλος Έρωτας») αλλά και διεθνείς παραγωγές, όπως τα «Κανόνια του Ναβαρόνε». Παραδοσιακά η Ρόδος υποδέχεται μεγάλο όγκο τουριστών από την Αγγλία, τη Γερμανία, τη Σουηδία, την Ολλανδία και τη Ρωσία. Οι Σκανδιναβοί αγαπούν πολύ τη Ρόδο, η οποία διαθέτει μεγάλη σουηδική κοινότητα, με σχολείο και καταστήματα, ενώ οι Ρώσοι που επιλέγουν το νησί των Ιπποτών για τις διακοπές τους είναι υψηλότερης εισοδηματικής στάθμης από αυτούς που παραθερίζουν στη Βόρεια Ελλάδα.

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	1,18	Ημερομηνία έκδοσης:	19-07-2020
Επιφάνεια:	1018.31 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Οι παρέες να είναι μικρές και η μάσκα απαραίτητη

Η πρώτη γραμμή άμυνας κατά του κορωνοϊού

Η πολυλογία μπορεί να βλάψει την υγεία, η μάσκα πρέπει να γίνει απαραίτητο αξεσουάρ ακόμη και στην παραλία, οι παρέες να είναι ολιγομελείς, τονίζουν στην «Κ» ειδικοί επιστήμονες, μιλώντας για την πρώτη γραμμή άμυνας κατά του κορωνοϊού. Στα Βαλκάνια τα κρούσματα εκτινάχθηκαν.

Η σιωπή είναι χρυσός και στην υγεία

Μάσκα στην παραλία και καλοκαίρι με ολιγομελή παρέα προκρίνουν οι ειδικοί

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ

Μπορεί η θερμοκρασία να ανεβαίνει, ο ιός, όμως, όχι μόνον δεν πιτσιτάει, παρά τις εκτιμήσεις (και ελπίδες) ότι η ζέση τον εξουδετερώνει, αλλά φαίνεται να διασπείρεται αυξητικά προκαλώντας συνεχή εγρήγορση στα κυβερνητικά κλιμάκια...

στην Ελλάδα την τεχνολογία της ανακύκλωσης του ίδιου αέρα». Συνεπώς, «ένας εργαζόμενος εάν είναι φορέας δύναται να επιμολύνει όλους τους συναδέλφους του... Ιδαίνα λίσπη, σύμφωνα με την κ. Λινοπού, είναι ο μετριασμός των επαφών μας...

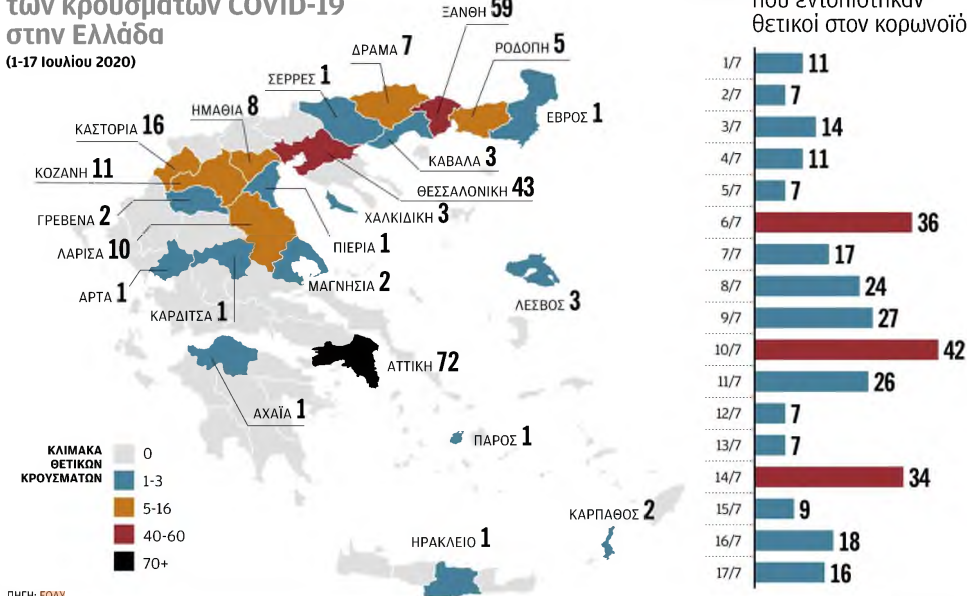
Η χρήση μάσκας πρέπει να καταστεί υποχρεωτική, «ακόμα και στην παραλία, αν ο διπλανός σας βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των δύο μέτρων... Η χρήση μάσκας πρέπει να καταστεί υποχρεωτική, «ακόμα και στην παραλία, αν ο διπλανός σας βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των δύο μέτρων...

«Ο πιο συχνός τρόπος μετάδοσης είναι η συνομιλία, όταν μιλάς με τον άλλο δυνατά και κοντά, και όχι τα αιωρούμενα σωματίδια από τον βήχα των άλλων».

το κύμα, να μεσολαβεί ένα ψυκτικό καλοκαίρι και μετά να έρχεται το δεύτερο κύμα έχει ανατραπεί, τη στιγμή αυτή ζούμε μια έξαρση του πρώτου κύματος».

Να επιστρατευθεί η κοινή λογική σχετικά με την τήρηση των μέτρων υγιεινής και προστασίας προτείνει ο καθηγητής Παθολογίας Φυσιολογίας Λοιμώξεων του ΕΚΠΑ Νικόλαος Σύψας αναφορικά με τη σταδιακή αύξηση των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων...

Γεωγραφική κατανομή των κρουσμάτων COVID-19 στην Ελλάδα (1-17 Ιουλίου 2020)

ΠΗΓΗ: ΕΟΔΥ

Με αρνητικό μοριακό τεστ στη βαλίτσα

Το βλέμμα όλων είναι στραμμένο στις πύλες εισόδου της χώρας, οι οποίες πλέον είναι ανοικτές και σε ταξιδιώτες από τη Μ. Βρετανία και από αόριο για ταξιδιώτες από Σουηδία, χώρες των οποίων η στρατηγική για την αντιμετώπιση της πανδημίας υπήρξε αμφιλεγόμενη...

πιστώσει ότι βήχει, είναι πιο προσεκτικός και απόμακρος». Δεν ισχύει, όμως, το ίδιο με ασυμπτωματικούς ή προσυμπτωματικούς φορείς του ιού, που καθώς νιώθουν περιφρονημένα, συζητούν ζωηρά με τους φίλους τους...

Οι ελπίδες που είχαμε εναποθέσει στον καλό καιρό αποδεικνύονται μετέωρες; «Ποτέ δεν είχαμε ισχυριστεί ότι ο ιός θα εξασθενησει από την υψηλή θερμοκρασία, απλώς κρίναμε ότι ένας συνδυασμός παραγόντων, όπως η ηλιοφάνεια, η υψηλότερη ποσοστά βιταμίνης D...

χρόνο σε κλειστός χώρος με κλιματισμό». Από την πλευρά του ο κ. Τσακρής θεωρεί ότι υπό τις σημερινές συνθήκες, χωρίς lockdown και με την έλευση τουριστών, αν δεν είχαμε υψηλές θερμοκρασίες...

Ο απολογισμός

Με 28 νέα επιβεβαιωμένα κρούσματα και έναν θάνατο, μαζί με τον οποίο το σύνολο των θυμάτων από τον κορωνοϊό στη χώρα μας φθάνει τα 194, «έκλεισε» η προηγούμενη εβδομάδα. Τα δεκαέξι εξ αυτών είναι «εισαγόμενα», αφορούν δηλαδή ταξιδιώτες... Συγκεκριμένα, τα δύο δεκά εντοπίστηκαν έπειτα από τον έλεγχο στις πύλες εισόδου της χώρας...

30.473

«Κορωνοκαταιγίδα» και στα Βαλκάνια

Ενθουσιασμένες από την αρχική επιτυχή αντιμετώπιση της νόσου οι χώρες χαλάρωσαν απότομα τα μέτρα και τώρα το πληρώνουν

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Σχεδόν όλοι οι Βαλκάνιοι είχαν πιστέψει ότι με τη λήψη των ανοίξεων των πρώτων αυστηρών μέτρων «καθάρισαν» με τον κορωνοϊό. Στο Μαυροβούνιο ο πρόεδρος Μίλο Τζουγκάνοβιτς κήρυξε στις αρχές Ιουνίου την χώρα «covid free», ενόψει τουριστικής περιόδου και εκλογών, στα Τίρανα ο πρωθυπουργός Εντι Ράμα διεκδικούσε τον τίτλο του «πρωταθλητή Ευρώπης», ως προς την αποτελεσματική αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης, ο Σέρβος «ηγέμονας» Αλεξάνταρ Βούτσιτς αποφάνθηκε ότι έπρεπε να ανοίξει τα γήπεδα και τις καφετέριες προκειμένου να γεμίσει την κλίπη με ψηφοδέλτια του κομματός του και στη Ρουμανία, όπως και στη Βουλγαρία, οι Αρχές δεν έδωσαν σημασία όταν άρχισαν να επιστρέφουν από τις πληττόμενες ευρωπαϊκές χώρες κατά χιλιάδες οι συμπατριώτες τους εποχικοί εργάτες.

Και ενώ όλοι ετοιμαζαν, καθότι «καθαροί», τις βαλίτσες για διακοπές στην Ελλάδα, που με τη σειρά τους ανέμενε τη βαλκανική «ανάσα» για τον τουρισμό της, ενέσκηψε εκ νέου «κορωνοκαταιγίδα», που μαινεται από την Αδριατική έως τη Καρπάθια μέχρι την οροσειρά της Ροδόπης απειλώντας με επικίνδυνη «εισβολή» στις ελληνικές ακτές και όχι μόνο. Τα κρούσματα αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο, όπως και οι νεκροί, οι αντοχές των ούτως ή άλλως αδύναμων συστημάτων υγείας γίνονται οριακές, και οι κυβερνήσεις «τρέχουσες» να προλάβουν μια γενικευμένη σάρωση των πληθυσμών από τον ιό που προκαλεί ήδη και πολιτικές αναταράξεις.

Στο Βελιγράδι οι Σέρβοι βγήκαν σε δρόμους και πλατείες κραυγάζοντας εναντίον του Βούτσιτς ότι τους είπε ψέματα για την υγειονομική κατάσταση, στις προεκλογικές ομιλίες του στη Βόρεια Μακεδονία ο ηγέτης της αντιπολίτευσης κατήγγειλε τον Ζόραν Ζάεφ ότι αδιαφόρησε για την υγεία των πολιτών, στη Σόφια χιλιάδες εξουθενωμένοι από τα μέτρα Βούλγαροι διαδηλώνουν καθημερινά στο Κέντρο της πρωτεύουσας και στο Βουκουρέστι κυβέρνηση και αντιπολίτευση ερίζουν

Ο ρόλος των εκλογών, των οικονομικών που δεν άντεχαν άλλο, των ποδοσφαιρικών αγώνων και των εργατών που επέστρεψαν από την Ευρώπη.

για τη δυνατότητα επαναφοράς νέων αυστηρών μέτρων. Τριακόσια πενήντα κρούσματα κατέγραψε μόνο μέσα σε ένα εικοσιτετράωρο (Τετάρτη) το μικροσκοπικό Μαυροβούνιο των 600.000 κατοίκων, το ίδιο και η Σερβία, την Παρασκευή έξι άνθρωποι πέθαναν στη Βουλγαρία από την COVID-19 και 232 τέθηκαν ως κρούσματα σε καραντίνα, στη Βόρεια Μακεδονία αποκαλύφθηκαν 192 μολύνσεις αντίμετρα την ψηφοφορία των βουλευτικών εκλογών και στην Αλβανία με τη χαλάρωση των μέτρων, στα μέσα του Ιουνίου, σημειώθηκαν τρεις φορές περισσότεροι θάνατοι (101 συνολικά) από την περίοδο κορύφωσης της πανδημίας (Μάρτιος - Μάιος).

Στις 10 Ιουνίου, χιλιάδες οπαδοί του Ερυθρού Αστέρα (φωτ.) και της Παρτιζάν Βελιγράδιου γέμισαν ασφυκτικά το γήπεδο, χωρίς κανένα μέτρο προστασίας, για να παρακολουθήσουν το ντέρμπι μεταξύ των δύο ομάδων. Λίγες ημέρες μετά, τα κρούσματα κορωνοϊού άρχισαν να αυξάνονται επικίνδυνα στη Σερβία.

Οι κυβερνήσεις, με πρώτη αυτή της Σερβίας, όπου τοποθετείται ο πυρήνας του βαλκανικού επιδημιολογικού κυκλώνα, προσπάθησαν με μέτρα όπως η επαναφορά της μάσκας, η απαγόρευση μαζικών συναθροίσεων και τοπικές καραντίνες σε πόλεις και περιοχές που εμφανίζει ο ιός ταχύτερη διάδοση, να εμποδίσουν την εξάπλωση της επιδημίας, αποφεύγοντας επί του παρόντος γενικευμένα lockdown.

Τι πήγε λάθος και ενώ οι Βαλκάνιοι γείτονες επιδείκνυαν με περηφάνια τη χαμπλή έως ασήμαντη εξάπλωση του ιού, βρισκόμαστε τώρα σε COVID-19 περιδίνηση; Όλα δείχνουν πως οι πολιτικές ελίτ βιάστηκαν να χαλαρώσουν τα αυ-

στηρά μέτρα που εξαρχής έλαβαν, πλην της Σερβίας όπου ο πρόεδρος Βούτσιτς κλείσσε τον «αστείο ιό», συνιστώντας στους πολίτες να πίνουν «κανένα ρακι(!) για να τον καταπολέμησουν εγκαίρως. Σχεδόν όλες οι χώρες (Κροατία, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο, Βοσνία) είχαν ή έχουν μπροστά τους εκλογές και κάλπες με απαγορεύσεις και καραντίνα στα Βαλκάνια δεν νοούνται, όπως και ποδοσφαιρικά ντέρμπι χωρίς φιλάθλους.

Την επομένη των επινικίων πανηγυρισμών στο Βελιγράδι για την εκλογική νίκη του Βούτσιτς, στους οποίους συμμετείχαν αγχολιασμένοι και χωρίς μάσκες χιλιάδες κομματικοί οπαδοί, βρέθηκαν

θετικοί στον ιό δύο υπουργοί του και ο πρόεδρος της Βουλής. Στο Μαυροβούνιο ο κορωνοϊός επανεμφανίστηκε σε εκρηκτική μορφή, σύμφωνα με τον τοπικό Τύπο, με την επιστροφή εκατοντάδων φιλάθλων που είχαν περάσει τη σύνορα στη Σερβία για να παρακολουθήσουν ποδοσφαιρικό αγώνα, ενώ στη Σόφια ο Μπόικο Μπορίσοφ αφού διέκοψε την καθημερινή ενημέρωση των πολιτών για το πρόβλημα επέτρεψε τη διεξαγωγή της συνάντησης ΤΣΣΚΑ-Λοκομοτιβ με τη συμμετοχή 10.000 οπαδών τους, εννοείται χωρίς κανένα μέτρο προστασίας.

Δεν ήταν, ωστόσο, μόνο οι εκλογικές σκοπιμότητες. Οι αιμακικές

οικονομίες των χωρών δεν άντεχαν άλλο, όπως και οι άνθρωποι (από κλεισμένοι σε διαμερίσματα-σπιτόκουτα από την εποχή του Τίτο, του Χότζα και του Τσαουσέσκου, ενώ οι καλιζούσες στις κοινωνίες θεωρίες συνωμοσίας γύρω από τον ιό τροφοδοτούσαν την ανυπομονησία των πολιτών για κατάργηση των μέτρων. Μόνο στη Βουλγαρία, σε δημοσκόπηση, ένα εκατομμύριο άνθρωποι δήλωσαν βέβαιοι ότι ο ιός είναι ανυπαρκτός ή κατασκευασμένος! Μέσα σε όλα αυτά εκατοντάδες χιλιάδες εποχικοί εργάτες επέστρεψαν στις πατρίδες τους από χώρες όπως η Ιταλία, η Βρετανία, η Γερμανία, όπου ο κορωνοϊός έκανε θραύση.

Η Ελλάδα

Επόμενο ήταν με το άνοιγμα των ελληνικών συνόρων για τον οδικό τουρισμό, ο κορωνοϊός να διαβεί μαζί με τους Βαλκάνιους εκδρομείς από τον Προμαχώνα και να φτάσει σε ακτές και νησιά και με τις χιλιάδες εποχικούς εργάτες από Αλβανία, Βουλγαρία και Ρουμανία, στους κάμπους της Μακεδονίας και της Θράκης.

Από μια ανάλυση της καθημερινής γεωγραφικής κατανομής του ΕΟΔΥ (Votia.gr) προκύπτει ότι το διάστημα από την 1η έως τις 15 Ιουλίου επιβεβαιώθηκαν στη χώρα 507 νέα κρούσματα, εκ των οποίων τα 278 είναι εισαγόμενα και τα 229 αφορούν εγχώρια περιστατικά. Επί του συνόλου των εγχώριων κρουσμάτων, δηλαδή 229 νέων μολύνσεων, τα 148 εντοπίστηκαν σε περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης, όπου εργάζονται στις γεωργικές καλλιέργειες νεοαφιχθέντες αλλοδαποί.

Κυριακή 17 Ιουλίου 2020

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τον πείραξε... η υδροξυχλωροκίνη

Γιατί ο Ντόναλντ Τραμπ έχει βάλει στο στόχαστρο τον λοιμωξιολόγο Αντονι Φάουτσι και προσπαθεί να υπονομεύσει το κύρος του

της **MAGGIE HABERMAN**
THE NEW YORK TIMES

Οι σύμβουλοι του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ προσπίθασαν, πριν από λίγες ημέρες, να υπονομεύσουν τον λοιμωξιολόγο και σύμβουλο του Λευκού Οίκου σε θέματα πανδημίας, δρ Αντονι Φάουτσι. Για να κλονίσουν την εμπιστοσύνη του αμερικανικού λαού στο πρόσωπό του, διέρρησαν ανώνυμους σε ΜΜΕ κάποιες δηλώσεις του, από την αρχή της πανδημίας, οι οποίες, μετέπειτα, αποδείχθηκαν ανακριβείς. Η αντιμετώπιση του, επί δεκαετίες, επικεφαλής του Εθνικού Ινστιτούτου Αλλεργιών και Λοιμωδών Νόσων των ΗΠΑ ως πολιτικού αντιπάλου, αποφασίστηκε σε μία χρονική στιγμή, κατά την οποία ο δρ Φάουτσι διατρέφονταν την έντονη ανησυχία του για την έξαρση της πανδημίας, αλλά και την αδυναμία του να προσεγγίσει τον Αμερικανό πρόεδρο.

Οι σύμβουλοι του Αμερικανού προέδρου αρχικά διέρρησαν στην έγκριτη Washington Post, μία μακρά λίστα με δηλώσεις του δρος Φάουτσι από τα πρώτα στάδια της πανδημίας. Ανάμεσα τους περιλαμβάνεται η υποβάθμιση του κινδύνου μετάδοσης του ιού από ασυμπτωματικούς φορείς και η πεποίθηση ότι δεν υπάρχει ανάγκη αλλαγής της καθημερινότητας των Αμερικανών πολιτών. Ωστόσο, αυτές οι αποσπασματικές δηλώσεις διαστρεβλώνουν την αλήθεια. Στη συνέντευξη που είχε παραχωρήσει στο NBC, από όπου προέρχονται οι δηλώσεις, ο δρ Φάουτσι είχε συνεχίσει λέγοντας «τώρα ο κίνδυνος είναι μικρός. Ομως, αυτό μπορεί να αλλάξει. Όταν βλέπεις διασπορά στην κοινωνία, η κατάσταση μπορεί να αλλάξει και να σε αναγκάσει να είσαι πολύ πιο προσεκτικός και να ενεργήσεις προκειμένου να προστατευτείς από τη μετάδοση».

Η κίνηση του Λευκού Οίκου να παραδώσει σε δημοσιογραφικούς οργανισμούς ένα έγγραφο τέτοιου περιεχομένου, εναντίον ενός υγειονομικού, που εργάζεται για την κυβέρνηση και γεννά εμπιστοσύνη στον λαό, είναι τουλάχιστον πρωτοφανής. Αξιοματάρχους που σχολίασε ανώνυμος την εξέλιξη, επέμεινε ότι η υπονομεύση του δρος

Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ βλέπει με... μισό μάτι τον «Τσιόδρα» των ΗΠΑ, δρ Αντονι Φάουτσι, και δεν το κρύβει.

Ο δρ Φάουτσι αντιμετώπιζεται ως πολιτικός αντίπαλος σε μία χρονική στιγμή κατά την οποία τόνιζε την ανησυχία του για την έξαρση της πανδημίας στις ΗΠΑ.

Φάουτσι δεν αποτελούσε κυβερνητικό στόχο, αλλά ήταν απλώς μια υπενθύμιση όλων όσων είχε, κατά καιρούς, δηλώσει. Ταυτόχρονα ήταν μία σύσταση προς την κοινή γνώμη να παρακολουθεί ένα ευρύ φάσμα ειδικών.

Σύμφωνα με δημοσκόπηση των ΝΥΤ, το 67% των Αμερικανών εμπιστεύεται στα θέματα της πανδημίας τον δρ Φάουτσι. Αντιθέτως, μόνο το 26% θεωρεί αξιόπιστες τις απόψεις του προέδρου Τραμπ. Πρό-

σφατα, καθώς οι ΗΠΑ μεταβλήθηκαν σε επικεφαλής της παγκόσμιας λίστας κρουσμάτων και θανάτων από COVID-19, ο δρ Φάουτσι έγινε πιο ευθός στη διατύπωση των απόψεών του και των ανησυχιών του σχετικά με την εξάλειψη της πανδημίας. Την ίδια στιγμή, ο πρόεδρος Τραμπ ασκούσε πιέσεις στους κυβερνήτες των Πολιτειών για χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων και επανεκκίνηση της οικονομίας. Εφτασε, μάλιστα, στο σημείο να απειλήσει τις σχολικές περιφέρειες με περικοπή ομοσπονδιακών πόρων, εφόσον δεν θα ξαναλειτούργουσαν το φθινόπωρο.

Πικρές αλήθειες

Σε συνέντευξη του, την περασμένη εβδομάδα, ο δρ Φάουτσι κατέστησε σαφές ότι μόνον λίγες Πολιτείες ελέγχουν την πανδημία, καταλήγοντας «ως χώρα, αν συγκριθούμε με άλλες, δεν πιστεύω ότι τα πινακίουμε καλά. Απλά, αυτό δεν συμβαίνει».

Αντιθέτως, ο πρόεδρος Τραμπ προσπάθησε να υποβαθμίσει την υγειονομική απειλή με ανυπόστατους ισχυρισμούς σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την ταχύτητα της κυβερνητικής αντίδρασης.

Σύμφωνα με αξιωματικό του Λευκού Οίκου, το έγγραφο που δόθηκε στη Washington Post, στόχευε να αποκρούσει την άποψη ότι η κυβέρνηση ήταν αμελής όποτε δεν συμμορφωνόταν με τις υποδείξεις του δρος Φάουτσι. Παρότι στην αρχή της πανδημίας επικρατούσε η βεβαιότητα ότι ο πρόεδρος Τραμπ και ο δρ Φάουτσι διατρέφονταν καλές σχέσεις, στις κατ' ιδίαν συζητήσεις τους ο Αμερικανός πρόεδρος εμφανιζόταν απαξιωτικός προς τον λοιμωξιολόγο. Δεν έκανε, μάλιστα, ευκαιρία να κατακρίνει την πολυώρη παρουσία του δρος Φάουτσι μπροστά στις τηλεοπτικές κάμερες. Ομως, ο Αμερικανός πρόεδρος άρχισε να εξοργίζεται με τον δρ Φάουτσι όταν εξέφρασε δημοσίως τις

αμφιβολίες και τις ανησυχίες του για την αποτελεσματικότητα της χορήγησης της υδροξυχλωροκίνης, ενός παλιού αντιελονοσιακού φαρμάκου, σε ασθενείς με κορωνοϊό. Ο ίδιος ο πρόεδρος υπήρξε η «ζωντανή διαφήμιση» του σκευασμάτος, ακόμα και όταν ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) ανακάλεσε την επείγουσα έγκρισή του ως θεραπείας της COVID-19.

Οι σύμβουλοι του προέδρου όχι μόνο επαναλάμβαναν, αλλά και ενίσχυαν τη δυσάρεσκά του έναντι του λοιμωξιολόγου. «Ο δρ Φάουτσι δεν είναι πάντα, 100%, ορθός και επίσης δεν έχει πάντα κατά νου –όπως παραδέχεται και ο ίδιος– το εθνικό συμφέρον», δήλωσε ο ναύαρχος Μπρετ Γκιρουά, υφυπουργός Υγείας και Ανθρωπίνων Δυναμικού, σε συνέντευξη του στο τηλεοπτικό δίκτυο NBC, καταλήγοντας ότι ο δρ Φάουτσι «βλέπει τα πάντα από μία πολύ στενή στικτική δημόσια υγείας».

Επικεικής με τον «φίλο»

Τη μετατροπή της ποιητής του παλιού φίλου και συμβούλου της προεκλογικής του εκστρατείας, Ρότζερ Στόουν, αποφάσισε ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ. Ο Στόουν υπήρξε «πιστός σύντροφος» του Τραμπ κατά τη διάρκεια διερεύνησης της ρωσικής εμπλοκής στην εκλογική αναμέτρηση του 2016. Εφόσον δεν μετατρεπόταν η ποιητή του, θα μεταφερόταν, τις επόμενες ημέρες, σε ομοσπονδιακή φυλακή προκειμένου να εκτίσει ποινή φυλάκισης 40 μηνών για επτά κακομηρήματα, μεταξύ των οποίων: ψευδής κατάθεση στο Κογκρέσο, εκφοβισμός μάρτυρα και παρακώλυση της Δικαιοσύνης. Ο Στόουν είχε καταβάλει υπεράνω των προσπαθειών για να κερδίσει την προεδρική επιείκεια, τόσο στις δικαστικές αιτήσεις όσο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ο Στόουν, σύμφωνα με τους Αμερικανούς εισαγγελέες, έπαιξε τον ρόλο του «αγγελιαφόρου» μεταξύ του ιστότοπου WikiLeaks, που έδωσε στη δημοσιότητα τα υποκλαπέντα -προφανώς από Ρώσους χάκερ- μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Χίλαρι Κλίντον και του επιτελείου Τραμπ. Η μετατροπή της ποιητής του αποτελεί απλώς μία ακόμη «ένδειξη βαθιάς καλοσύνης» του Αμερικανού προέδρου. Όλοι όσοι σπύλασαν την προεδρική επιείκεια εμπλέκονται σε υποθέσεις που, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, αφορούν τον ίδιο τον Τραμπ.

Πόσο θανατηφόρος είναι τελικά ο νέος κορωνοϊός;

Του DONALD G. MCNEIL JR
THE NEW YORK TIMES

Επτά μήνες πέρασαν από την εμφάνιση του νέου κορωνοϊού και έχει ήδη προσβάλει περισσότερους από 13,5 εκατομμύρια ανθρώπους, οδηγώντας στον θάνατο τουλάχιστον 585.000. Ακόμα όμως και σήμερα, παρότι οι επιστήμονες έχουν αποκριπτογραφήσει πολλά από τα μυστήρια του νέου παθογόνου παράγοντα, εξακολουθούν να μην μπορούν να απαντήσουν σε ένα θεμελιώδες ερώτημα: Πόσο θανατηφόρος είναι ο νέος κορωνοϊός;

Τον περασμένο μήνα η απάντηση στην ερώτηση κατέστη απείρως πολυπλοκότερη, μετά τη δημοσιοποίηση στοιχείων του αμερικανικού Κέντρου Ελέγχου Νοσημάτων και Πρόληψης (CDC), τα οποία υποδεικνύουν ότι για κάθε επιβεβαιωμένο κρούσμα, παραμένουν αδιάγνωστα άλλα δέκα, είτε επειδή οι ασθενείς είναι εντελώς ασυμπτωματικοί, είτε επειδή έχουν πολύ ήπια συμπτώματα. Σε ανάλογο συμπέρασμα κατέληξε και η Βρετανική Στατιστική Υπηρεσία, σύμφωνα με την οποία το ποσοστό των ασυμπτωματικών κρουσμάτων πλησιάζει το 80%.

Την περασμένη εβδομάδα, στο πλαίσιο διάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας με 1.300 ειδικούς από όλο τον κόσμο, η επικεφαλής του επιστημονικού τομέα, δρ Σούμια Σβαμινάθαν δήλωσε ότι η θνησιμότητα της COVID-19 είναι περίπου 0,6, δηλαδή ο κίνδυνος θανάτου εξαιτίας της είναι μικρότερος του 1%. Βέβαια, παρέλειψε να πει ότι το 0,6% του παγκόσμιου

πληθυσμού ανέρχεται σε 47 εκατ. ανθρώπους. Συνεπώς, ο κορωνοϊός παραμένει μια σημαντική απειλή. Προφανώς σε κάθε πόλη ή περιοχή όπου πρωτοεμφανίζεται ένας αγνώστος ιός επικρατεί το απόλυτο χάος. Χιλιάδες άνθρωποι μπορεί να πεθάνουν εξαιτίας του νέου λοιμώδους παράγοντα και να ταφούν χωρίς να εξεταστούν ποτέ. Είναι, σε

Πολλοί οι υπεύθυνοι παράγοντες για το εάν ένας ασθενής θα καταλήξει, ακόμη και η ομάδα αίματος φαίνεται πως παίζει ρόλο.

αυτή την περίοδο, πρακτικά ανέφικτος ο υπολογισμός του αριθμού των νεκρών εξαιτίας της λοίμωξης και αυτών που κατέληξαν λόγω καρδιακών προσβολών, εγκεφαλικών ή άλλων προβλημάτων. Αυτό συνέβη στη Γουάιν, που πρώτη δοκιμάστηκε από την COVID-19, αλλά και στην πόλη της Νέας Υόρκης. Όταν το πρώτο σοκ περάσει και η κατάσταση ομαλοποιηθεί, πραγματοποιούνται περισσότερα διαγνωστικά τεστ και εντοπίζονται ασθενείς με πιο ήπια συμπτώματα. Έτσι καθώς ο παρονομαστής του κλάσματος θάνατου/κρούσματα αυξάνεται, η θνησιμότητα μειώνεται, χωρίς ωστόσο τα αποτελέσματα να είναι σταθερά ή προβλέψιμα.

Δέκα κράτη (Ισλανδία, Δανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Βέλγιο, Ιρλανδία, Βρετανία, Ιταλία, Ισραήλ

Η επικεφαλής του επιστημονικού τομέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, δρ Σούμια Σβαμινάθαν, δήλωσε την περασμένη εβδομάδα ότι η θνησιμότητα της COVID-19 είναι περίπου 0,6%.

και Νέα Ζηλανδία) πραγματοποίησαν πολλαπλάσια διαγνωστικά τεστ, συγκριτικά με τις ΗΠΑ, σύμφωνα με την ιστοσελίδα στατιστικών Worldometer, γεγονός που θεωρητικά θα έδινε μία σαφέστερη εικόνα της θνησιμότητας.

Διαφορές στα ποσοστά

Παρ' όλα αυτά, τα ποσοστά εμφανίζουν σημαντικές διαφορές: η Ισλανδία αναφέρει λιγότερο από 1%, η Νέα Ζηλανδία και το Ισραήλ λιγότερο από 2%, το Βέλγιο 16%, η Βρετανία και η Ιταλία 14%. Όπως έχει διαπιστωθεί στα περισσότερα κράτη, 20% των κρουσμάτων θα αρρωστήσουν τόσο βαριά ώστε να είναι αναγκαία η υποστηρίξη τους με οξυγόνο ή ακόμα και η νοσηλεία τους σε ΜΕΘ, επισμαίνει ο δρ Τζέιμς Ντιάζ, επικεφαλής κλινικής περιθαλψής του προγράμματος εκτάκτων αναγκών του ΠΟΥ.

Κατά πόσον αυτοί οι ασθενείς θα καταλήξουν εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων η ηλικία, τα υποκείμενα νοσήματα και η ποιότητα της περιθαλψής. Θεωρητικά, τα ποσοστά θανάτων αναμένεται να είναι χαμηλότερα στα πιο φτωχά κράτη, που έχουν νεότερους πληθυσμούς και μικρότερα ποσοστά παχυσαρκίας. Αντιστρόφως, προβλέπεται ότι θα είναι υψηλότερα σε κράτη που έχουν ελλείψεις σε οξυγόνο, αναπνευστήρες, συσκευές αιμοκάθαρσης και λιγότερες δομές υγείας, δηλαδή και πάλι στα πιο φτωχά.

Όμως η πιθανότητα θανάτου από COVID-19 φαίνεται ότι επηρεάζεται και από παράγοντες άσχετους με την οικονομική κατάσταση.

Ενας από αυτούς, ιδιαίτερα επιβαρυντικός, αποδεικνύεται ότι είναι η ομάδα αίματος του αρώστου. Όσοι ανήκουν στην ομάδα Α κινδυνεύουν να αρρωστήσουν πιο βαριά. Αυτή η ομάδα αίματος είναι σχετικά σπάνια στη δυτική Αφρική και τη νότια Ασία και εξαιρετικά σπάνια στους αυτόχθονες πληθυσμούς της Νότιας Αμερικής.

Μέχρι την πρόσφατη διάσκεψη, ο ΠΟΥ δεν διέθετε επίσημα δεδομένα για τη θνησιμότητα της COVID-19, αλλά βασίζονταν σε στοιχεία κρατών και οργανισμών και σε μία ανάλυση Αυστραλών ερευνητών, οι οποίοι αφού μελέτησαν 267 έρευνες από περισσότερα από 12 κράτη επέλεξαν 25 που θεωρήσαν πιο αξιόπιστες και κατέληξαν ότι η θνησιμότητα της COVID-19 ήταν 0,64%. Την ίδια στιγμή το αμερικανικό CDC, που υπολογίζει τη θνησιμότητα επί συμπτωματικών κρουσμάτων, εκτιμά ότι βρίσκεται στο 0,4%.

Όμως όλοι αυτοί οι υπολογισμοί είναι ευμετάβλητοι. Με την εξαίρεση του Ιράν και του Ισημερινού, η πανδημία έπληξε αρχικά πλουσιότερα κράτη σε Ασία, δυτική Ευρώπη και Βόρεια Αμερική, όπου οι πληθυσμοί έχουν πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα υψηλής ποιότητας. Τώρα, η πανδημία εξαπλώνεται σε κράτη όπως η Ινδία, η Βραζιλία, το Μεξικό, η Νιγηρία. Σε αυτά εκατομμύρια άνθρωποι ζουν σε συνθήκες συνωστισμού και εξαθλιωσής σε φαβέλες και παραγκουπόλεις, τα περιοριστικά μέτρα ήταν βραχυβία και οι υγιονομικές δομές δεν διαθέτουν ούτε τα απολύτως αναγκαία. Μπορεί τα περισσότερα κρούσμα-

τα σε Ευρώπη και Βόρεια Αμερική να καταγράφονταν σε περιόδους με ήλιο ή θερμό καιρό, όπως η άνοιξη και το καλοκαίρι, αλλά οι επιστήμονες ανησυχούν ότι ο ψυχρότερος καιρός, που έρχεται σε λίγους μήνες, θα οδηγήσει τον κόσμο σε κλειστούς χώρους, προκαλώντας έκρηξη κρουσμάτων και θανάτων.

«Τα χειρότερα έπονται»

Όπως επισμαίνει ο επικεφαλής του Κέντρου Ερευνας Λοιμωδών Νοσημάτων και Πολιτικής του Πανεπιστημίου της Μινεσότα, Μάικλ Οστερκόλμ, κάθε μια από τις οκτώ πανδημίες γρίπης που έπληξαν τις ΗΠΑ μετά το 1763 είχε ένα σχετικά ήπιο πρώτο κύμα, ασχέτως της εποχής που εμφανίστηκε, το οποίο ακολουθήθηκε, λίγους μήνες αργότερα από ένα δεύτερο, πολύ μεγαλύτερο και απείρως πιο θανατηφόρο. Το ένα τρίτο των θυμάτων της πανδημίας ισπανικής γρίπης, που διήρκεσε από τον Μάρτιο του 1918 μέχρι τα τέλη του 1920, απεβίωσε μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου 1918, περίπου έξι μήνες μετά την εμφάνιση μιας πιο ήπιης εκδοχής του ίδιου στελέχους της γρίπης, στο δυτικό Κάνσας. Ο δρ Οστερκόλμ είναι πεπεισμένος ότι τα χειρότερα έπονται και οι «αριθμοί της πανδημίας» θα είναι πολύ υψηλότεροι τους επόμενους 12 με 18 μήνες, αλλά παραδέχεται ότι «επειδή βρισκόμαστε αντιμέτωποι με έναν κορωνοϊό και όχι με τον ιό της γρίπης, πιθανώς να μην ακολουθήσει το ίδιο πρότυπο. Όμως, ο κορωνοϊός είναι πολύ πιο μεταδοτικός από τη γρίπη και αυτό είναι ανησυχητικό».

ΙΔΕΕΣ

Του ΧΑΡΙΔΗΜΟΥ Κ. ΤΣΟΥΚΑ*

Κορωνοϊός και αμφισημία

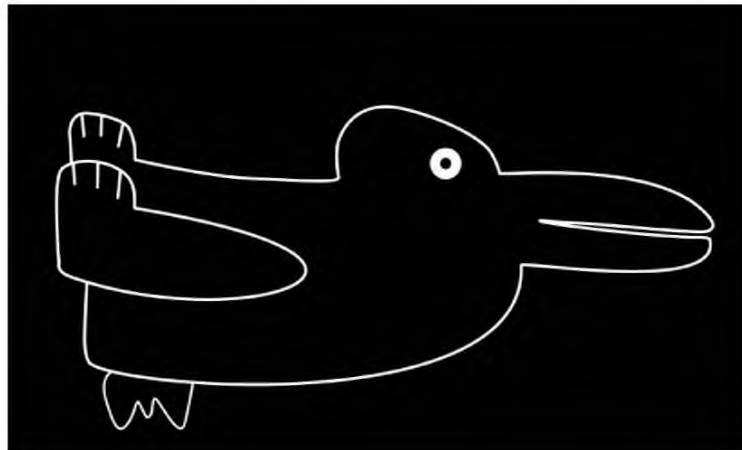
Είχαν να βρεθούν χρόνια. Φίλοι από τα παλιά, την εποχή του στρατού. Συναντήθηκαν τυχαία στην πλατεία του χωριού, στο Τρόοδος. Από τη Θεσσαλονίκη ο ένας, τη Λεμεσό ο άλλος. «Ρε συ τι γίνεσαι; Πόσο χαίρομαι που σε βλέπω!», αναφωνεί με χαρά ο Λεμεσιανός. «Βρε, βρε, τι ευχάριστη έκπληξη», απαντά περιχαρής ο Θεσσαλονικιός, ανοίγοντας τα χέρια να αγκαλιάσει τον φίλο του. Ο Λεμεσιανός κοντοστέκεται αμήχανα. Διστάζει λίγο, δεν ανταποκρίνεται στην αναμενόμενη κοινωνική χορογραφία. «Ελα ρε συ, φοβάσαι;», λέει ο Θεσσαλονικιός. Ο φίλος του χαμογελά αμήχανα, αλλά ενδίδει – αγκαλιάζονται. Οι συστάσεις για τη φυσική απόστασιοποίηση πάνε περίπατο.

Η πανδημία προβληματίζει το μέχρι χθες αυτονόητο. Έχουμε μάθει να ανταλλάσσουμε χειραψία όταν συστηνόμαστε, να αγκαλιάζουμε τα προσφιλή μας πρόσωπα, να ασαζόμαστε άλλους κατά περίπτωση, κ.ο.κ. Η καθημερινή ζωή, αυτό που οι υπαρκτιστές φιλόσοφοι αποκαλούν «βιόκοσμο», συντίθεται από πολλές μικρές συνθήκες, οι οποίες έχουν εγγραφεί ως άρρητη γνώση στο νου και το σώμα μας. Δεν σκεπτόμαστε να δώσουμε το χέρι στον άνθρωπο που μας συστήνουν – το κάνουμε αυθόρμητα. Δεν κρατάμε απόσταση δύο μέτρων από τα μέλη της παρέας μας – μιλάμε, γελάμε, αγγιζόμαστε, όπως έχουμε μάθει να κάνουμε στην κουλτούρα μας.

Καθημερινή αβεβαιότητα

Τώρα, όλα αυτές οι μικρο-συνθήκες τίθενται εν αμφιβόλω. Το μέχρι χθες αυτονόητο (και γι' αυτό άρρητο – πέραν, δηλαδή, της συνειδητής επεξεργασίας) γίνεται αντικείμενο σκέψης: να του χαιρετίσω με χειραψία ή όχι; Να την ασαψώ ή όχι; Αίφνης, η αβεβαιότητα διεισδύει στο μικρο-επίπεδο των καθημερινών καθημερινών πρακτικών. Τι πρέπει να κάνω;

Η αβεβαιότητα αυτή μας φέρνει σε δύσκολη θέση: εφόσον οι παλαιές συμβάσεις (π.χ. χειραψία) δεν έχουν αντικατασταθεί με νέες, δεν γνωρίζουμε πώς να συμπεριφερθούμε. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας μας υπενθυμίζουν κάτι που στην καθημερινή ρουτίνα προσπερνάμε: τον κεφαλαιώδη ρόλο των κοινωνικών συμβάσεων για την απρόσκοπτη συμβίωση. Οι συμβάσεις μειώνουν την αβεβαιότητα της διαπροσωπικής επικοινωνίας. Μόνο οι ναρκισσιστικά «αντισυμβατικοί» δεν το αντιλαμβάνονται. Στην κουλτούρα μας, με τον υψηλό βαθμό προσωποκεντρικότητας, όταν η κοινωνική σύμβαση (π.χ. χειραψία,

Η εικόνα είναι μία, διαβάζεται όμως με δύο τρόπους. Από μια οπτική γωνία, η εικόνα δείχνει ένα λαγό. Από μια άλλη οπτική γωνία, δείχνει μια πάπια.

Τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας μας υπενθυμίζουν τον κεφαλαιώδη ρόλο των κοινωνικών συμβάσεων για την απρόσκοπτη συμβίωση.

ασαψμός) παραβιάζεται από το ένα μέρος, ενδέχεται να εκληφθεί ως έλλειψη εμπιστοσύνης από το άλλο. «Ελα ρε συ, φοβάσαι;», το οποίο ερμηνεύεται: «Με απορρίπτετε; Είμαι επικίνδυνος για σένα;». Προ δεκαετίας, ένας οδηγός ταξί στην Αθήνα, όταν είδε να βάζω τη ζώνη ασφαλείας, μου είπε: «Δεν με εμπιστεύεσαι;». Η άτυπη, κυρίαρχη τότε, σύμβαση, ήταν: «δεν βάζουμε ζώνη ασφαλείας στο ταξί». Ο επιβάτης που την παραβιάζει, θεωρείται ιδιόρρυθμος – δεν επιδεικνύει τη δέουσα εμπιστοσύνη στον οδηγό.

Ο κίνδυνος της μόλυνσης από τον κορωνοϊό εισάγει την αμφισημία (ambiguity) στον πυρήνα των διαπροσωπικών σχέσεων. Κάτι είναι αμφίσημο στο μέτρο που μπορεί να ιδωθεί, εξίσου θεμιτά, από δύο ασύμβατες οπτικές γωνίες. Κλασικό παράδειγμα είναι η εικόνα του λαγού/πάπιας. Από μια οπτική γωνία, η εικόνα δείχνει ένα λαγό. Από μια άλλη οπτική γωνία, δείχνει μια πάπια. Η εικόνα είναι μία, διαβάζεται όμως με δύο τρόπους.

Η διόλου αμελητέα ασυμπτωματικότητα της μόλυνσης από τον κορωνοϊό στερεί το άτομο από τη γνώση της υγειονομικής του κατάστασης. Μπορεί να είμαι, ή μόλις να έγινα, φορέας και να μην το ξέρω. Στην πανδημία, δυναμικά, όλοι είμαστε φορείς. Ο άνθρω-

πος που συναντώ, άσχετα αν είναι φίλος, συγγενής ή άγνωστος συνεπιβάτης, είναι υγειονομικά αμφίσημος: ενδέχεται να είναι, ενδέχεται να μην είναι φορέας.

Προ κορωνοϊού, δεν ετίθετο θέμα. Αν και ανέκαθεν υπήρχαν μικροβιοφοβικοί, οι περισσότεροι δεν θα το σκεφτόμασταν καν να ανταλλάξουμε χειραψία. Ο Άλλος ήταν αυτονόητα «καθαρός» – μόνο «λαγός» (ή μόνο «πάπια»). Αυτή την παραδοχή δεν μπορούμε να την κάνουμε πλέον. Η ασφαλέστερη παραδοχή είναι αυτή της αμφισημίας: λαγός/πάπια.

Ψυχική αποξένωση

Η παρατεταμένη αμφισημία αποξενώνει και ενδέχεται να αποδιοργανώσει ψυχικά το άτομο. Όταν ο Άλλος, ακόμη κι ο αγαπημένος Άλλος, μπορεί να θεωρηθεί και φορέας κινδύνου, παίρνουμε αποστάσεις – κυριολεκτικά. Την ίδια στάση, λογικά, θα κρατήσει κι αυτός απέναντί μας. Παράγεται, έτσι, αμηχανία, σχετική αποξένωση, και, ίσως, καχυποψία. Ακόμη χειρότερα, η αντιφατικότητα που εμπεριέχει η αμφισημία, πιθανώς οδηγεί σε ψυχική αναστάτωση το άτομο (να μην ξέρει, δηλαδή, πώς να συμπεριφερθεί), παράγοντας εντάσεις στις κοινωνικές σχέσεις («ρε συ, φοβάσαι;»).

Στην εποχή της πανδημίας, η μονοσημαντική στάση είναι απλοϊκή – δεν αναγνωρίζει τη συνθετικότητα των περιστάσεων. Όταν θεωρείς τον Άλλο αυτονόητα υγιή, θέτεις σε κίνδυνο την υγεία σου (και, δυναμικά, την υγεία των άλλων). Όταν τον θεωρείς αυτονόητα μολυσμένο, γίνεσαι φοβικός, βλάπτοντας την ψυχική σου υγεία. Η αποδοχή της αμφισημίας είναι η βέλτιστη στρατηγική. Φοράς τη μάσκα, τηρείς τις αποστάσεις

και, συγχρόνως, επιζητείς τη συντροφιά του Άλλου – και μαζί και χώρα. Οι ψυχικές παρενέργειες της αμφισημίας μειώνονται όταν το άτομο αναγνωρίζει ρητά την αντιφατικότητά της. «Σ' αγαπώ φίλε μου αλλά, υπό τις συνθήκες, ναι, φοβάμαι». Ένας άλλος τρόπος είναι να άρουμε την αντιφατικότητα σε ένα ανώτερο επίπεδο: να δημιουργήσουμε, συνήθως λεκτικά, εκείνο το πλαίσιο επικοινωνίας που δίνει νόημα στις σωματικές χειρονομίες (ή στην απουσία τους).

Όταν συναντάς φίλους ή συνεργάτες λ.χ. μπορείς να πεις: «Μη με παρεξηγήσετε, δεν θα δώσουμε τα χέρια», διανθισμένο πιθανότατα με χιούμορ. Ή μπορεί η μια παλάμη να σφίξει την άλλη, κάνοντας μια ελαφρά υπόκλιση, δίνοντας στον συνομιλητή σου να καταλάβει ότι τον χαίρεται, κ.ο.κ.

Η ζωή στον εγκλεισμό (lockdown) ήταν κουραστική αλλά απλή – δεν χρειαζόμασταν να παίρνουμε αποφάσεις γιατί τις είχε πάρει η κυβέρνηση για μας. Τώρα που χαλάρωσαν τα μέτρα, το ρίσκο μετακλιείται πάνω μας. Θα πάρω το εστιατόριο; Θα δούμε τους φίλους; Θα χαιρετηθώ με ως συνήθως; Η μετακλιση ρίσκου απαιτεί σύνθετη στάση από τα άτομα: να αποδεχθούν την αμφισημία και να συμπεριφερθούν αναλόγως.

Οι συμβουλές των λογωβιολόγων είναι πολύτιμες αλλά δεν αρκούν. Χρειάζεται να ξέρουμε όχι μόνο τι πρέπει να κάνουμε ως βιολογικά όντα, αλλά και πώς να το κάνουμε ως κοινωνικές υπάρξεις.

* Ο κ. Χαριδημος Κ. Τσοúκας (www.hitsoukas.com) είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και ερευνητής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Warwick.

Ο ιός, το εμβόλιο και οι Ρώσοι χάκερ

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	32	Ημερομηνία έκδοσης:	19-07-2020
Επιφάνεια:	75.44 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΨΕΥΣΕΙΣ

Ο ιός, το εμβόλιο και οι Ρώσοι χάκερ

ΛΟΝΔΙΝΟ. Απόπειρες χάκερ που υποστηρίζονται από το ρωσικό κράτος να κλέψουν δεδομένα των ερευνών για εμβόλια κατά της COVID-19 από τη Βρετανία είναι «εντελώς απαράδεκτες», αλλά δεν έχουν προκαλέσει κάποια ζημιά, δήλωσε ο Βρετανός υπουργός

Ασφαλείας Τζέιμς Μπρόκενσιρ. Το βρετανικό Εθνικό Κέντρο Κυβερνοασφάλειας (NCSC) ανακοίνωσε την Πέμπτη, πως χάκερ υποστηριζόμενοι από το ρωσικό κράτος προσπάθησαν να κλέψουν δεδομένα των ερευνών για εμβόλιο και θεραπεία κατά της COVID-19 από ακαδημαϊκούς και φαρμακευτικούς οργανισμούς σε όλον τον κόσμο. «Είναι εντελώς απαράδεκτο για τις ρωσικές υπηρεσίες πληροφοριών να επιδιώξουν να μπουν στα συστήματα αυτών που επιδιώκουν να δώσουν μια απάντηση σε αυτή την κρίση, να αναπτύξουν ένα εμβόλιο», δήλωσε ο Μπρόκενσιρ στο Sky News. Η Μόσχα πάντως χαρακτήρισε τις κατηγορίες ψευδείς και διαβεβαίωσε πως δεν έχει ανάγκη να κλέψει μυστικά, αφού ήδη έχει συνάψει συμφωνία με την AstraZeneca για την παραγωγή βρετανικού εμβολίου στη Ρωσία.

Η κακοποίηση θαλάσσιων ζώων και η πανδημία

Της **ΣΤΑΜΑΤΙΝΑΣ ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ***

Παράδεισο για τα πλαστικά και σαφάρι επιβίωσης για τα ζώα θυμίζουν ολοένα και περισσότερο οι θάλασσες. Χαρακτηριστικό είναι ότι μία μάσκα μπορεί να σκοτώσει μία φάλαινα. Σύμφωνα με το Ocean Conservancy, συνολικά 129 δισεκατομμύρια μάσκες προσώπου και 65 δισεκατομμύρια πλαστικά γάντια ρυπαίνουν το περιβάλλον κάθε μήνα. Οι ειδικοί κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για μία πιθανή περιβαλλοντική μόλυνση, ιδίως με την έλευση της πανδημίας, μιας και μεγάλο μέρος του προστατευτικού εξοπλισμού καταλήγει στις θάλασσες.

Κι ενώ τα θαλάσσια ζώα παλεύουν να επιβιώσουν από την απρονοησία των ανθρώπων, την ίδια στιγμή καλούνται να αναμετρηθούν με ανθρώπους που επί σκοπού τα κακοποιούν και τα δολοφονούν. Γνωστοί είναι και κάποιοι ψαράδες που επειδή μπλέκονται στα δίχτυα τους τα σκοτώνουν για να μην τους προκαλέσουν περαιτέρω υλικές ζημιές αλλά και για να μη χάνουν μέρος των αλιευμάτων τους. Την περίοδο της καραντίνας στις ακτές ελληνικών νησιών ξεβράζονταν κατασφαγμένες φώκιες και δελφίνια με τον διευθυντή του Ινστιτούτου «Αρχιπέλαγος», Θωδωρή Τσιμπίδη, να αναφέρει ότι μία νεαρή φώκια εντοπίστηκε νεκρή στα βόρεια Δωδεκάνησα, με ένα σχοινί δεμένο στο ουραίο πτερύγιο της, ενώ τρία νεκρά ζωνοδέλφια εντοπίστηκαν σε τρεις περιοχές του Βορειοανατολικού Αιγαίου με κομμένα πτερύγια από μαχαίρι. Στις ακτές της Πελοποννήσου ο Σύλλογος «Τουλίπα Γουλιμή» κατήγγειλε τον Ιούνιο ότι ο αφανισμός των καρέτα καρέτα, που ήδη αποτελούν είδος προς εξαφάνιση, έχει λάβει διαστάσεις γενοκτονίας. Το πρόβλημα εντοπίζεται τόσο στην Αργολίδα όσο και στη Λακωνία, όπου βρίσκουν συχνά νεκρές χελώνες.

Φυσικά η κακοποίηση των θαλάσσιων ζώων δεν είναι ελληνικό «προνόμιο». Προ ολίγων ημερών έκανε τον γύρο του κόσμου ένα βίντεο που έδειχνε τουρίστες στο Καζαχστάν να χτυπούν μετά μα-

Την περίοδο της καραντίνας, στις ακτές των νησιών ξεβράζονταν κατασφαγμένες φώκιες και δελφίνια.

νίας με ρόπαλα και πέτρες μία μικρή φώκια προκειμένου «τα παιδιά τους να μπορούν να τραβήξουν φωτογραφίες μαζί της». Το πλήθος τους παρακολουθούσε αλλά ουδείς εξ αυτών δεν αποπειράθηκε έστω λεκτικά να σταματήσει τη βάνουση επίθεση. Επίσης, με πρόφαση τη γευστική απόλαυση, η ασιατική κουζίνα θυσιάζει περισσότερους από 70 εκατομμύρια καρχαρίες ετησίως, μόνο και μόνο για το (άγευστο) πτερύγιο τους που χρησιμοποιείται στη διαδεδομένη σούπα της. Κατά την αλιεία τους κόβουν μόνο το πτερύγιο και το υπόλοιπο σώμα τους καταλήγει στη θάλασσα όσο είναι ακόμα ζωντανό, με αποτέλεσμα να πεθαίνουν από ασφυξία. Δυστυχώς, η κακοποίηση των ζώων δεν σταματά στην Ελλάδα ή έστω στη στεριά, συνεχίζει και στις θάλασσες. Στη χώρα μας τα μέτρα που λαμβάνονται είναι λιγοστά και ελλιπή, το νομοθετικό πλαίσιο όχι επαρκές και αυστηρό, η κοινωνική ευαισθησία και τα αντανάκλαστικά τόσο των πολιτών όσο και των αρμοδίων αρχών βρίσκονται ακόμα σε πρώιμα στάδια. Ωστόσο, ο καθένας από εμάς μπορεί να κάνει τη διαφορά αν δεν χρησιμοποιήσει πλαστικό καλαμάκι, αν δεν πετάξει τα γάντια του στη θάλασσα ή αν αποτρέψει ή καταγγείλει μία κακοποίηση.

* Η κ. Σταματίνα Σταματάκου είναι δημοσιογράφος, ακτιβίστρια για τα δικαιώματα των ζώων.

* Ο κ. Βασίλης Αγγελικόπουλος απουσιάζει με άδεια

